

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2010

REKENAARTOEPASSINGSTECHNOLOGIE – TWEEDE VRAESTEL MEMORANDUM

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie memorandum bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1 C ✓

1.2 C ✓

1.3 B ✓

1.4 B ✓

1.5 A ✓

1.6 B ✓

1.7 D ✓

1.8 C ✓

1.9 B ✓

1.10 B ✓

[10]**VRAAG 2**

2.1 L ✓

2.2 R ✓

2.3 P ✓

2.4 I ✓

2.5 N ✓

2.6 J ✓

2.7 K ✓

2.8 Q ✓

2.9 A ✓

2.10 H ✓

[10]

VRAAG 3

3.1.1	'n <i>Dual core</i> verwerker is een SVE geheuevlokkie met twee verskillende <i>cores</i> . ✓ Elke <i>core</i> hanteer inkomende data afsonderlik en verhoog so effektiwiteit. ✓	2	12
3.1.2	Dit is op die moederbord ingebou. Nie aparte uitbreidingskaarte wat ingeprop moet word nie. ✓	1	
3.1.3	Verbind die rekenaar aan 'n netwerk. ✓	1	
3.1.4	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Verbruik minder elektrisiteit/krag • Geen lood in die LCD-skerm • Neem minder tafel oppervlak in beslag • Minder stremmend op die oë/geen flikkering • Hoogs aanpasbaar • Minder refleksie 	2	
3.1.5	Kan aan beide kante van die DVD skryf ✓	1	
3.1.6	320 GB ✓	1	
3.1.7	Optiese muis gebruik 'n LED ✓ en, 'n Meganiiese muis gebruik 'n bal ✓	2	
3.1.8	Enige EEN van: ✓ Skandeer Fotokopieer (Faks kan ook aanvaar word)	1	
3.1.9	Toepassingsagteware ✓	1	
3.2.1	Opgradering beteken jy: <ul style="list-style-type: none"> • Voeg nuwe hardware/sagteware by OF vervang hardware/sagteware met beter weergawes ✓ • Maak jou rekenaar vinniger, kry meer stoorruimte of beter werkverrigting ✓ 	2	6
3.2.2	RAM: ✓ Meer RAM kan meer programme en data hanteer terwyl daarmee gewerk word en dit is nie nodig om stadiger virtuele geheue te gebruik nie. ✓ HARDESKYF: ✓ Meer stoorruimte sal jou in staat stel om meer gesofistikeerde nuwe programme en meer data te stoor. ✓	4	
3.3.1	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Skootrekenaars kan maklik gesteel word. • Skootrekenaars is duurder. • Kan slegs 2 – 8 ure sonder krag gebruik word. • Skootrekenaars is duurder om te herstel • Dit is moeilik om skootrekenaars op te gradeer. • Skootrekenaars is meer delikaat en word makliker beskadig. • Dit neem langer om skootrekenaars te herstel omdat dit dikwels na die vervaardiger gestuur moet word vir herstelwerk. 	2	
3.3.2	Gebruik 'n geheuestokie (USB-Hardeskyl of CDRW) om lêers oor te dra of stuur die dokumente heen-en-weer via e-pos. ✓	1	3

3.4.1	Enige TWEE van: ✓✓ Gradeer op en moenie vervang tensy dit noodsaaklik is nie. Koop LCD-skerm in plaas van CRT – minder lood, verbruik minder elektrisiteit Koop hardeware met die Energy Star logo. Raak op 'n verantwoordelike wyse van ongebruikte hardeware komponente ontslae.	2	
3.4.2	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Druk in vinnige modus (<i>Draft</i> mode) om ink te spaar as jy nie goeie kwaliteit benodig nie • Herwin toner/<i>cartridges</i> • Gebruik herwonne papier • Druk aan beide kante van die papier • Druk net wanneer dit noodsaaklik is – gebruik elektroniese dokumente • Gebruik <i>Print Preview</i> om seker te maak die uitleg is korrek • Proeflees werk vir tikfoute voor dit gedruk word 	2	4
3.5.1	Die resolusie van die foto's ✓ Hoër megapixels sal die kwaliteit van die foto's verbeter ✓	2	
3.5.2	USB ✓	1	
3.5.3	Omdat dit 'n kaartleser het, wat beteken die geheuekaart van die kamera kan net in die kaartleser gedruk word. ✓	1	4
3.6.1	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik ergonomies ontwerpte hardeware en kantoortoerusting • Maak seker daar is genoeg lig en vars lug in die kantoor • Neem gereelde pouses • Gebruik 'n LCD-skerm om stremming op die oë te voorkom. 	2	
3.6.2	Ergonomiese Sleutelbord/Toetsbord ✓	1	3
			[32]

VRAAG 4

4.1		VOORDEEL	NADEEL	
	SKAKELLYN	Enige EEN van: • Goedkoper	Enige EEN van: • Verbinding spoed stadig • Kan nie telefoonoproepe maak terwyl op internet	
	PERMANENT	Enige EEN van: • Permanente verbinding tot Internet • Kan oproepe ontvang tydens <i>surfing</i>	Enige EEN van: • Duur • Maak seker van beskikbaarheid in area • <i>Capped</i> bandwydte (beperkte op- en aflaai) – afhangende van kontrak	4
4.2	Brëëband: Enige hoë spoed, ✓ hoë bandwydte permanente verbinding met die Internet. ✓			2

4.3.1	ISP is 'n maatskappy met 'n permanente, vinnige verbinding tot die Internet ✓ En verhuur sy bandwydte uit aan intekenare teen 'n maandelikse subskripsie. ✓	2	3
4.3.2	Onbeperkte data kan afgelaai word. ✓	1	
4.4.1	VoIP is 'n manier waarop stem oor 'n netwerk versend kan word op dieselfde manier as data. ✓ Dit is tegnologie wat dit moontlik maak om telefoonoproepe te maak na en vanaf enige rekenaar met breëband verbinding tot die internet ✓	2	4
4.4.2	<i>Skype</i> ✓, <i>MSN Messenger</i> , <i>Windows Messenger</i>	1	
4.4.3	Jy kan 'n Video-konferensie gebruik ✓	1	
4.5	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Moet verbruikersvriendelik wees • Moet gereeld opgedateer word • Geen dooie skakels nie • Toegang spoed, Mooi Grafika of Multimedia 		2
4.6.1	'n Blog is 'n gemeenskaplike aanlyn-joernaal waar mense dagboekinskrywings oor hulle persoonlike ervarings of stokperdjies kan maak ✓	1	4
4.6.2	<i>Podcasting</i> laat gebruikers toe om oudio- of video-lêers op die internet te publiseer. ✓ Hulle kan kort video <i>clips</i> maak bv. oor troeteldierversorging, verantwoordelikhede van troeteldier-eienaars, diere wat beskikbaar is vir aanneming, ens. ✓✓	3	
4.7.1	<i>Spyware</i> is programmatuur ✓ wat probeer om die manier waarop jy jou rekenaar gebruik, te monitor en na te speur. ✓	2	7
4.7.2	Versamel inligting as marknavorsing vir hul eie produkte. ✓ OF Hulle kan ook 'n groot databasis skep met die inligting wat hulle versamel het, en dit vir groot bedrae geld verkoop. ✓	1	
4.7.3	'n <i>Firewall</i> is programmatuur ✓ wat enige ongemagtigde toegang na of van jou rekenaar of netwerk keer. ✓	2	
4.7.4	Om die lys van <i>spyware</i> handtekeninge op datum te bring sodat <i>spyware</i> programme opgespoor kan word, ✓ 'n Lys van webtuistes bekend daarvoor om <i>spyware</i> te versprei, kan op datum gehou word om infeksie deur nuwe weergawes van <i>spyware</i> te voorkom. ✓	2	

4.8	<p>Enige TWEE van: ✓✓</p> <ul style="list-style-type: none"> Die maak van onwettige kopieë van CD's of DVD's op die DBV se rekenaars. Die gebruik van die DBV se rekenaars vir private werk. Stuur en ontvang van privaat e-posse by die werk Die speel van rekenaarspeletjies Installering van programmatuur waarvoor die DBV nie 'n lisensie het nie Installering van programme van die SPCA op privaat rekenaars Vandalisering en diefstal van toerusting Die grootte van lêers wat afgelaai word en e-pos aanhegels. Onproduktiwiteit deur te veel tyd tydens werksure op <i>Facebook</i> of in kletskamers deur te bring. Om na ongewenste webtuistes te kyk. Die misbruik van internet fasiliteite. 		2
4.9.1	Mense word mislei om persoonlike inligting soos bankrekening nommers, <i>pins</i> en wagwoorde te verskaf ✓ deur mense wat banke namaak OF mense wat vir hulle sê hulle het 'n prys gewen ✓	2	
4.9.2	<p>Enige TWEE van: ✓✓</p> <ul style="list-style-type: none"> Gee aan kliënte: 'n toegangskode, PIN-nommers en 'n wagwoord om toegang tot hul rekening te kry SMS kennisgewings van aanlyn transaksies Stuur gereelde briewe en kennisgewings aan kliënte om hulle te waarsku om versigtig te wees met persoonlike inligting en die jongste strikke. Gebruik 'n digitale sleutelbord en die sleutelbord wat op die skerm vertoon word om kodes/syfers in te voer. 	2	4
			[32]

VRAAG 5

5.1	'n Grafiese Gebruikerskoppelvlak ✓ is 'n koppelvlak gebaseer op grafika (ikone) in plaas van teks. ✓		2
5.2.1	Programmatuur wat as 'n geïntegreerde eenheid verkoop word. ✓ Alle programme is afsonderlike programme maar het soortgelyke gebruikerskoppelvlakke. ✓	2	
5.2.2	<p>Enige TWEE van: ✓✓</p> <ul style="list-style-type: none"> Goedkoper as om dit afsonderlik te koop Basiese <i>user interface</i> is dieselfde Data kan tussen programme in- en uitgevoer word Alle programme onmiddellik geïnstalleer, ens. 	2	4
5.3	Die dokument is in <i>Office 2007</i> geskep. Hy moet die "Save As" ✓opsie gebruik om die lêer as 'n <i>Office 2003</i> -dokument te stoor ✓		2
5.4	<p>Minimum sisteem vereistes is die absolute minimum hardeware benodig om die program te gebruik. ✓</p> <p>Aanbevole sisteem vereistes is die hardeware wat benodig word om die program so effektief as moontlik te gebruik. ✓</p>		2
5.5	<p>Nie baie kursusse beskikbaar nie ✓</p> <p>Min mense wat op perseel hulp kan verleen. ✓</p>		2

5.6.1	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Deel van duur hardware, bv. die drukker • Deel van data • Oordra van inligting en data • Verhoogde beheer en sekuriteit • Kommunikasie 	2	9
5.6.2	Peer-to-peer LAN. ✓ Omdat daar geen bediener is nie. Alle rekenaars deel die hardware en data. ✓	2	
5.6.3	'n Bediener is 'n rekenaar wat netwerk komponente deel. ✓ Dit is gewoonlik 'n kragtige rekenaar met 'n groot hardeskyf en word nie as 'n gebruiker PR benut nie. ✓ Dit kan spesiale netwerk programmatuur soos <i>Windows server 2003</i> geïnstalleer hê	2	
5.6.4	Enige EEN van: ✓ <ul style="list-style-type: none"> • Goedkoper om toerusting by te voeg aangesien geen kables geïnstalleer hoef te word nie. • Geen kables wat rondlê nie. • Maklik op ekstra toerusting aan die netwerk te koppel 	1	
5.6.5	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Username</i>s en wagwoorde kan opgestel word om toegang te verhinder. • 'n <i>Firewall</i> kan geïnstalleer word om toegang van ongewenste bronne te beperk • Die netwerk bestuurder kan die bediener (<i>server</i>) programmeer met beperkte toegang vir gebruikers in die maatskappy 	2	
5.7	Multi-gebruiker lisensie: Die aantal rekenaars waarop die program gelaai kan word, is vasgestel. ✓ Terreinlisensie: Die program kan op enige aantal rekenaars in besit van die besigheid, gelaai word ✓		2
			[23]

VRAAG 6

6.1.1	Die rekenaar kan nie van die hardeskyf af laai nie. Die laaisektor is beskadig. ✓ of Dit probeer van 'n CD of geheuestokkie af laai wat in die rekenaar gelaat is tydens die kragonderbreking.		2
6.2.1	Ctrl + Alt + Del ✓	1	3
6.2.2	Regskliek op die program, ✓ kliek op: end program ✓ OF Kliek op die program en dan op die <i>end task</i> -knoppie.	2	
6.3.1	Die rekenaar word aangeskakel met die essensiële programme om te werk. Dit laai nie die drywers vir al die hardware nie. ✓	2	3
6.3.2	Die rekenaar werk nou en jy kan dus die program/hardware/drywers wat die probleem veroorsaak het, <i>uninstall</i> . ✓	1	
6.4.1	Dele van die lêer wat gestoor word, word opgedeel na nie aangrensende dele van die skyf. ✓ Dit vertraag die verhaal van die lêers. ✓	2	5
6.4.2	Gebruik die <i>defrag</i> nutsprogram van MS Windows om die hardeskyf te defragmenteer ✓	1	

6.4.3	Enige TWEE van: ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Moenie te veel programme met <i>start up</i> oopmaak nie. • Doen 'n <i>Disk Cleanup</i> • Verwyder ou, ongebruikte lêers • Verwyder ongebruikte programme 	2	
6.5.1	Drukker <i>spooling</i> is 'n tegniek waardeur dokumente in 'n buffer/waglys geplaas word, waar hulle wag om gedruk te word. ✓	1	
6.5.2	Opdragte vir drukwerk kan gekanselleer word – wanneer foute gemaak word Drukkertake kan tydelik gestop word Die buffer voorsien 'n wagstasie waar data kan rus terwyl stadiger komponente inhaal.	2	3
			[16]

VRAAG 7

7.1.1	Sy het die buiteraam ikoon op die <i>formatting/tables and border window</i> gebruik. ✓ Oplossing: Kies die wydte van die lyn op die <i>tables and borders toolbar</i> en trek die lyn met potlood ✓ OF Gaan na die <i>borders window</i> , verwyder net die buiterame, en vervang hulle met die wyer rame in die voorskou venster.	2	
7.1.2	<i>Word</i> is op oortik modus gestel. ✓ Oplossing: Stel die program op invoeg modus/druk die <i>insert</i> -sleutel of klik op die <i>overtyp</i> -knoppie in die statusbalkie ✓	2	4
7.2.1	Alle opskrifte en sub-opskrifte wat in die inhoudsopgawe vertoon moet word ✓ moet met behulp van style geformateer wees. ✓	2	
7.2.2	Allokeer 'n styl aan die opskrif en regskliek dan op die inhoudsopgawe en kies " <i>Update entire table</i> ". ✓	1	3
7.3.1(a)	Concatenate ✓	1	
7.3.1(b)	Nested If ✓ OF Vlookup	1	
7.3.2	=Countif ✓ (F3:F7,">1000") ✓	2	4
7.4	Absolute selverwysing ✓ Word gebruik wanneer die waarde van 'n sel onveranderd moet bly wanneer 'n formule gekopieer word. ✓		2
7.5	Die sel wat die formule bevat is deel van die selverwysing in die formule ✓ en die formule is dus kontinu. ✓ Verander die seladres waar nodig in die formule.		2
7.6	Enige TWEE van: <ul style="list-style-type: none"> • Stoor data op 'n meer gestruktureerde wyse • Vaslegging van data is meer akkuraat a.g.v. sekere kenmerke van Access, bv. <i>input masks</i>, ens. • Data kan meer effektief in Access gemanipuleer word. • Verwerk data vinnig na inligting m.b.v. navrae en verslae. 		2
7.7.1	Dit is 'n unieke veld ✓ Pet No ✓ (een eienaar kan twee troeteldiere hê)	2	
7.7.2(a)	Ja/Nee ✓	1	
7.7.2(b)	Teks ✓	1	4

7.8	Die naam van die hond sal nie in die navraag wys nie – geen merkie in die ‘show’ blok. ✓ Kriterium “hond” moet in dieselfde ry as <> wees. Geen hond wat nie ingeënt is nie, sal in hierdie navraag wys nie. ✓ 25 is nie ’n gepaste kriterium vir ’n telefoonnommer nie		2
7.9	Enige TWEE van: ✓✓ Plus enige gepaste voorbeeld van elk ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Verstekwaardes: dit is waardes wat outomaties aan ’n veld toegeken word by die skep van ’n nuwe rekord, bv. die openingsaldo van ’n rekening. • Beperking van die veldgrootte sodat die gebruiker nie meer as ’n sekere aantal karakters kan tik nie, bv. 10 karakters in selfoon veld. • Maak ’n veld verpligtend: die gebruiker kan dit nie ooplaat nie bv. ’n van in ’n databasis tabel. • <i>Validation rules</i>: om die toelaatbare waardes wat gebruik kan word te beperk, bv. slegs 8 – 12 vir grade in ’n hoërskool. • <i>Input masks</i> om die tipe en formaat van waardes wat ’n gebruiker invoer, te beheer bv. moet 13 syfers in ’n identiteitsnommer hê. • <i>Drop lists/lookup fields</i> sodat die gebruiker van ’n lys van opsies kan kies sonder om die waarde in te tik bv. land van geboorte. • Gebruik primêre sleutels sodat geen duplikaat waardes ingevoer kan word nie, bv. ’n veld wat identiteitsnommers stoor. 		4
			[27]

TOTAAL: 150